PENTABANK

POPIS RIZIK

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Cílem tohoto dokumentu je ve smyslu zákona o cenných papírech seznámit klienta s jednotlivými druhy rizik spojených s investováním do finančních nástrojů, s ohledem na jeho zařazení v rámci kategorizace klientů a na jeho odborné znalosti a zkušenosti související s obchodováním s finančními nástroji, aby těmto rizikům správně porozuměl a následně činil odpovědná investiční rozhodnutí.

Pokud klient požaduje podrobnější informace o rizicích nebo informace týkající se rizik jeho specifických operací, budou mu tyto informace na požádání poskytnuty.

2. VŠEOBECNÉ INFORMACE

Riziko v širším smyslu představuje pravděpodobnost vzniku ztráty, škody nebo ohrožení. Ve finanční oblasti představuje pravděpodobnost, že se tržní hodnota finančního nástroje po uplynutí stanoveného časového období bude lišit od tržní hodnoty tohoto nástroje očekávané investorem.

Potenciální výnos jakékoli investice přímo závisí na míře podstupovaného rizika: čím vyšší je potenciální výnos, tím větší je i podstupované riziko.

S investováním do finančních nástrojů je spojena řada různých druhů rizik, které se na celkové rizikovosti investice podílejí v různé míře. Jejich charakter a závažnost jsou proto předmětem následujících částí.

3. DRUHY RIZIK

a) Omezené a neomezené riziko

Finanční nástroje s omezeným rizikem jsou takové nástroje, u nichž výše ztráty v nejhorším případě odpovídá původní výši investice, tj. investor ztratí celou částku investovanou do těchto finančních nástrojů (například při nákupu akcií nebo dluhopisů).

U finančních nástrojů **s neomezeným rizikem** může být v případě nepříznivého vývoje tržních podmínek výsledkem investice ztráta, která může i několikanásobně převýšit původně investovanou částku. Vypořádání takové ztráty si následně vyžádá dodatečné výdaje a další finanční prostředky investora na vypořádání finančních závazků vyplývajících z daného finančního nástroje, které přesahují původní výši investice.
V podmínkách společnosti Penta Bank, a. s., je neomezené riziko spojeno zejména s:

- forwardovými operacemi,
- investicemi spojenými s tzv. pákovým efektem (leverage).

b) Kreditní riziko (Credit Risk)

Představuje riziko úplného nebo částečného nesplnění závazků dlužníka (emitenta) vůči majiteli cenných papírů, například v případě platební neschopnosti. Jako pomůcka při určování bonity dlužníků (emitentů) mohou sloužit tzv. ratingová hodnocení renomovaných mezinárodních společností. Nejvyšším ratingovým hodnocením je AAA, přičemž s klesajícím hodnocením (rating B nebo C) roste kreditní riziko emitenta a současně se zvyšuje požadovaný výnos (riziková prémie).

c) Měnové riziko (Currency Risk)

Pokud je investice uskutečněna v cizí měně, její výnos a riziko závisejí také na vývoji měnového kurzu. Toto riziko existuje i v případě, že byla investice provedena v jedné měně, avšak její podkladová aktiva jsou denominována v jiné měně (akciové fondy investující do akcií v cizích měnách, nákup akcií obchodovaných primárně v cizí měně apod.).

d) Úrokové riziko (Interest Risk)

Úrokové riziko představuje riziko ztráty v důsledku změny ceny nástrojů citlivých na změnu úrokových sazeb. Jde především o riziko změny úrokových sazeb, změny tvaru výnosové křivky, změny volatility úrokových sazeb a změny vztahu nebo rozpětí úrokových indexů. Například při růstu úrokových sazeb na finančním trhu hodnota dluhopisů s pevnými kupóny nebo jiných podobných finančních nástrojů

obvykle klesá. Naopak při poklesu úrokových sazeb na finančním trhu hodnota dluhopisů s pevnými kupóny nebo jiných podobných finančních nástrojů obvykle roste.
Změna úrokových sazeb často souvisí také s výší nákladů na získání finančních zdrojů. Pokud investor získává prostředky nebo financuje své finanční operace ze zdrojů úročených sazbou navázanou na určitou referenční úrokovou sazbu (např. LIBOR, EURIBOR apod.), může růst úrokových sazeb negativně ovlivnit náklady na získání těchto zdrojů (cost of carry).

e) Riziko likvidity (Liquidity Risk)

Představuje riziko, že se v případě potřeby nepodaří finanční nástroj zpeněžit za podmínek požadovaných klientem. Konkrétně to znamená, že cena finančního nástroje bude podstatně nižší, než klient očekává na základě posledních známých cen daného finančního nástroje, nebo že doba potřebná k dosažení požadované ceny bude nepřiměřeně dlouhá.
Obchodovatelnost finančních nástrojů může záviset na více faktorech, například na:

- obchodovatelnosti finančního nástroje na některém organizovaném trhu nebo pouze možnosti obchodovat s ním na mimoburzovních trzích (OTC),
- burzovních zvyklostech,
- náladě na trhu,
- existenci tvůrce trhu (tedy subjektu, který povinně kotuje nákupní i prodejní cenu daného finančního nástroje),
- měnové politice centrálních bank / vlád,
- počtu kusů finančního nástroje určených k nákupu/prodeji v pokynu klienta,
- situaci na jiných trzích, než je trh daného finančního nástroje,
- specifických instrukcích klienta uvedených v jeho pokynu,
- počtu účastníků trhu,
- povaze finančního nástroje.

Nízkou likviditu na trhu s daným finančním nástrojem naznačuje také velký rozdíl (tzv. spread) mezi nejlepší cenou na straně poptávky a nejlepší cenou na straně nabídky. Klientům v každém případě doporučujeme, aby se před nákupem konkrétního finančního nástroje informovali o jeho likviditě.

f) Riziko pákového efektu (Leverage Risk)

Pákový efekt nastává tehdy, když investor k investování do vybraného finančního nástroje použije pouze část vlastních prostředků a zbývající část si vypůjčí (např. od brokera). Při příznivém vývoji kurzu finančního nástroje je pak celkový zisk investora vzhledem k objemu vložených vlastních prostředků mnohonásobně vyšší (a teoreticky neomezený), než kdyby investici financoval pouze z vlastních zdrojů (tj. bez půjčky).

Může však nastat i opačná situace, kdy kurz finančního nástroje klesne a investor utrpí ztrátu, která je mnohonásobně vyšší, než kdyby investici financoval pouze z vlastních zdrojů, přičemž její výše je teoreticky neomezená.

Typickými příklady finančních nástrojů zahrnujících riziko pákového efektu jsou forwardové operace a turbo certifikáty.

g) Riziko volatility (Volatility Risk)

Riziko volatility souvisí s pohyby cen jednotlivých finančních nástrojů. Volatilita měří proměnlivost (nestálost) ceny finančního nástroje a je vysoká, pokud se cena finančního nástroje v určitém časovém období výrazně mění (u některých nástrojů na denní bázi, u jiných za delší období). Riziko volatility se pak určuje na základě porovnání průměrného rozdílu mezi nejnižší a nejvyšší cenou finančního nástroje za stanovené časové období a vyjadřuje riziko potenciální ztráty v důsledku míry proměnlivosti ceny daného finančního nástroje.

Volatilita je specifická pro každý finanční nástroj, každou splatnost, každý trh a každé sledované časové období. Dokonce i samotná volatilita vykazuje určitou volatilitu.

h) Riziko realitního trhu

S investicí do finančních nástrojů navázaných na realitní trh je spojeno také riziko realitního trhu. Riziko realitního trhu, stejně jako ostatní rizika spojená s finančními nástroji navázanými na realitní trh, je podrobně popsáno v prospektu příslušného finančního nástroje.

Investor by si měl především uvědomit, že realitní fond investuje podstatnou, případně i veškerou část svých aktiv do nemovitostí. Realitní fond není určen ke krátkodobému investování a investiční cíl a politika realitního fondu předpokládají, že finanční nástroje budou drženy po delší dobu. Investice podléhají rizikům spojeným s vlastnictvím a provozem komerčních i jiných nemovitostí, rizikům souvisejícím s celkovou ekonomickou situací, místními podmínkami na trhu nemovitostí, konkurencí jiných realitních společností, schopností externích správců nemovitosti spravovat a pronajímat, nedostupností hypotečního financování nebo výkyvy úrokových sazeb, které mohou ztížit prodej nemovitosti, finanční situací nájemců, kupujících a prodávajících nemovitostí, případně dalšími riziky, jako jsou změny sazeb daně z nemovitých věcí, cen energií a jiných provozních nákladů, zavedení regulace nájemného, nedostatek energií a dodávek, environmentální rizika, vládní nařízení, nezaměstnanost, inflace, místní recese nebo jiné ekonomické události. Investor podstupuje riziko změn výše nájemného a obsazenosti nemovitostních aktiv, která fond nabývá. Neexistuje žádná záruka, že nájemné neklesne pod současnou úroveň nebo že nemovitostní aktiva ve vlastnictví fondu budou pronajata. Hodnota nemovitostních aktiv se může v důsledku změny tržních faktorů měnit a jejich současná hodnota není zaručena. Realitní fond využívá k oceňování nemovitostí externího oceňovatele. Znalecký posudek nebo ocenění představuje pouze odhad hodnoty, nikoli přesnou prodejní cenu. Konečný prodej nemovitostního aktiva za tržní hodnotu do značné míry závisí na ekonomických a jiných podmínkách, které správce fondu nemůže ovlivnit. Hodnoty stanovené znaleckým posudkem nebo jiným způsobem navíc nemusejí odpovídat ceně, za kterou by bylo možné nemovitostní investici prodat, protože tržní ceny nemovitostí mohou vyplynout pouze z jednání mezi zájemcem a prodávajícím. Pokud realitní fond určitou nemovitostní investici kupuje nebo prodává, skutečně dosažená hodnota může být vyšší nebo nižší než hodnota stanovená znaleckým posudkem nebo jiným oceněním daného aktiva.

Riziko realitního trhu, ať již samostatně, nebo v kombinaci s jinými riziky (např. rizikem likvidity či úrokovým rizikem), může způsobit snížení výnosů nebo zvýšení provozních a jiných nákladů, což může podstatně ovlivnit finanční situaci a výnosy konkrétních investic realitního fondu i fondu jako celku.

Upozornění k českému překladu

Tento dokument je překladem původního dokumentu vyhotoveného ve slovenském jazyce. V případě jakýchkoliv nesrovnalostí nebo rozdílů ve výkladu je rozhodující a právně závazné původní slovenské znění dokumentu, které je dostupné na webových stránkách: https://www.pentabank.sk/dokumenty/dokumenty-k-investicnym-sluzbam.